

Protokół
z posiedzenia Zespołu problemowego ds. ubezpieczeń społecznych
Rady Dialogu Społecznego
z dnia 22 września 2020 r.

Miejsce posiedzenia: Centrum Partnerstwa Społecznego „Dialog”

Przewodniczący: Waldemar Lutkowski, Przewodniczący Zespołu problemowego ds. ubezpieczeń społecznych, Forum Związków Zawodowych

W posiedzeniu wzięli udział członkowie Zespołu, Stanisław Szwed, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny Pracy i Polityki Społecznej; Anna Ulewsa-Marciniak, Dyrektor Departamentu Ubezpieczeń Społecznych w Ministerstwie Rodziny Pracy i Polityki Społecznej; Eliza Wiśniewska, Zastępca Dyrektora Departamentu Ubezpieczeń Społecznych w Ministerstwie Rodziny Pracy i Polityki Społecznej; Ewa Bednarczyk Departament Świadczeń Emerytalno-Rentowych, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, pozostali zaproszeni goście oraz eksperci.

Przyjęto następujący porządek obrad:

1. Objęcie obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym wszystkich świadczących lub wykonujących pracę oraz prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą proporcjonalnie takimi samymi obciążeniami składkowymi.
2. Uchylenie wygaszania emerytur pomostowych.
3. Rozpoczęcie dyskusji nt. emerytur stażowych.
4. Sprawy różne.

Ad 1

Przewodniczący Waldemar Lutkowski przywitał członków Zespołu i zaproszonych gości. Przeczytał porządek obrad i przeszedł do omawiania punktu pierwszego posiedzenia.

Członkowie zespołu jednomyślnie zaakceptowali porządek obrad.

Stanisław Szwed, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny Pracy i Polityki Społecznej zadeklarował chęć dialogu i poprosił partnerów społecznych o aktywny udział w obradach Zespołu. Zaznaczył, że strona rządowa chce wypracować jak najlepsze rozwiązania dla wszystkich. Nakreślił tematy związane z równością w systemie emerytalnym i zbiegami tytułów w systemie świadczeń.

Sebastian Koćwin, OPZZ zapytał czy strona rządowa ma w planach obciążyć składkami wszystkie zbiegi tytułów do ubezpieczeń społecznych oraz co zamierza zrobić z umowami o dzieło.

Henryk Nakonieczny, NSZZ „Solidarność” wskazał na konieczność przywrócenia zasady określonej w art. 2a. ustawy o SUS tj. obowiązkowego, powszechnego, równego oskładkowania różnych form zatrudnienia. Powiedział, że od wszelkich form zatrudnienia i działalności gospodarczej powinny być odprowadzane składki emerytalne i rentowe. Przypomniał, że NSZZ „Solidarność” składała już pierwszy projekt dotyczący tych kwestii w 2012 roku. Wskazał potrzebę kontynuowania prac w tym zakresie. Podniósł problem pracujących studentów, którzy są pozbawieni możliwości odprowadzania składek emerytalno-rentowych od swoich wynagrodzeń, co powoduje, że są pozbawieni ubezpieczenia wypadkowego. Zaznaczył kwestię umów o dzieło, które nie zapewniają właściwego zabezpieczenia na starość.

Antoni Kolek, Pracodawcy RP podkreślił słuszność podjętego tematu rozmów, jednakże wyraził obawy związane z możliwością nagłego wzrostu kosztów, które musi ponosić pracodawca. Podkreślił, że wynegocjowane stanowisko musiałyby w równym stopniu obejmować wszystkich pracodawców. Wskazał na możliwość objęcia składkami diety poselskiej.

Stanisław Szwed, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny Pracy i Polityki Społecznej podziękował partnerom społecznym za ich wypowiedzi. Podkreślił chęć prowadzenia dialogu w szerokim ujęciu problematyki związanej z oskładkowaniem, ponieważ na podstawie wypowiedzi stron pracowników i pracodawców rząd będzie wypracowywał propozycje ewentualnych rozwiązań. Zwrócił uwagę na niezadowolenie środowisk reprezentujących artystów wynikające z podejmowania zmian w konstrukcji umowy o dzieło.

Henryk Nakonieczny, NSZZ „Solidarność” stwierdził, że związek NSZZ „Solidarność” opowiada się za generalizacją wszystkich zbiegów tytułów do ubezpieczeń społecznych w tym z działalności gospodarczej. Zwrócił uwagę na formę umowy o dzieło dla osób wykonujących pracę twórczą, artystyczną czy też związaną z rozpowszechnianiem kultury, w odróżnieniu od nadużywania umowy o dzieło dla zastępowania umowę od pracy przy wykonywaniu czynności pracowniczych. Wskazał na niskie kwoty świadczeń emerytalnych wielu artystów.

Sebastian Koćwin, OPZZ zaznaczył, że jeśli wprowadzi się obowiązek odprowadzania składek na ubezpieczenia społeczne od wszystkich form stosunku pracy z wyłączeniem umowy o dzieło to wszyscy przedsiębiorcy chcący minimalizować koszty pracy będą zatrudniać pracowników na podstawie umowy o dzieło.

Roman Grzybowski, OPZZ wskazał na potrzebę wypracowania uproszczenia zasad obciążania składkami ubezpieczeniowymi stosunku pracy. Wskazał na problemy związane z uzyskaniem właściwego zabezpieczenia na wypadek starości wynikającego z pracy na podstawie umowy o dzieło.

Jeremi Mordasewicz, Konfederacja Lewiatan wyraził aprobatę dla ujednolicenia warunków ubezpieczenia stosunku pracy, o ile nie spowoduje to wzrostu łącznego obciążenia wynagrodzeń składkami i podatkiem. Wyraził obawy o wzrost kosztów pracy nie powiązany ze wzrostem produktywności, co pogorszyłoby konkurencyjność krajowych firm. Nakreślił problemy związane z dzieleniem strumienia dochodów osób będących przedsiębiorcami na dochody z pracy, podlegające ubezpieczeniu, i dochody z kapitału, nie objęte ubezpieczeniem. Wskazał, że modyfikacje prawne powinny zostać wprowadzone stopniowo, dopiero po odzyskaniu kondycji gospodarczej z 2019 roku. Zwrócił uwagę na dysproporcje pomiędzy kwotą wkładu, a wysokością emerytury różnych grup zawodowych.

Barbara Surdykowska, NSZZ „Solidarność” powiedziała, że stały stosunek pracy na podstawie umowy o dzieło jest niezgodny z prawem. Przypomniała o solidarnościowym charakterze systemu ubezpieczeń.

Henryk Nakonieczny, NSZZ „Solidarność” wskazał na złożoność systemu emerytalnego. Powiedział, że dotacja do systemu emerytalnego na przykład dla górników wynika z braku możliwości wypracowania takiego samego okresu składkowego jak w innych zawodach. Przypomniał, że strona zgodę na wprowadzenie takiego rozwiązania jest wynikiem kompromisu parlamentarnego.

Stanisław Szwed, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny Pracy i Polityki Społecznej zadeklarował przedstawienie propozycji wypracowanego przez rząd projektu oraz chęć dalszego dialogu.

Przewodniczący Waldemar Lutkowski poprosił partnerów społecznych o sporządzenie na piśmie ustaleń i pytań poruszonych podczas obrad zespołu.

Barbara Surdykowska, NSZZ „Solidarność” poprosiła o ustosunkowanie się do wyłączeń dotyczących osób uczących się do 26 roku życia.

Stanisław Szwed, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny Pracy i Polityki Społecznej powiedział, że żadne decyzje ze strony rządu nie zapadły i łatwiej byłoby mu się odnieść do stanowiska pisemnego.

Jeremi Mordasewicz, Konfederacja Lewiatan podkreślił, że strona pracodawców nie zagłusze za rozwiązaniem zwiększającym koszty pracy. Zasugerował zmniejszenie wysokości podatku od wynagrodzeń, które zrównoważyłoby zwiększenie składek emerytalno-rentowych.

Kamila Sotomska, ZPP podkreśliła potrzebę całościowego spojrzenia na system ubezpieczeń i wprowadzenie zmian z właściwym wyprzedzeniem czasowym.

Roman Grzybowski, OPZZ stwierdził, że omawiane kwestie trzeba przedyskutować kompleksowo oraz w aspekcie wszystkich odbiorców.

Henryk Nakonieczny, NSZZ „Solidarność” zaznaczył, że kompleksowe dyskusje na temat systemu ubezpieczeniowego zajmą wiele lat i trzeba będzie zaprosić do współpracy inne Zespoły problemowe Rady. Powiedział, że zmniejszenie wynagrodzenia brutto będzie się wiązać ze zmniejszeniem wynagrodzenia netto dla pracownika.

Jeremi Mordasewicz, Konfederacja Lewiatan powiedział, że klin podatkowy, czyli łączne obciążenie wynagrodzeń składkami ubezpieczeniowymi i podatkiem nie powinien ulec zmianie.

Henryk Nakonieczny, NSZZ „Solidarność” wyraził nadzieję, że strona rządowa postara się podać szczegółowe informacje w ciągu dwóch tygodni.

Stanisław Szwed, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny Pracy i Polityki Społecznej oznajmił, że stronie rządowej łatwiej byłoby się ustosunkować do pisemnych stanowisk partnerów społecznych. Odniósł się do problemu zbiegu tytułów do ubezpieczeń społecznych,

mówiąc, że w projekcie aktu prawnego oraz dyskusji na następnym posiedzeniu Zespołu postara się poruszyć wszystkie kwestie wskazane przez partnerów społecznych.

Przewodniczący Waldemar Lutkowski zwrócił się do członków zespołu z prośbą o przekazanie do Biura RDS najważniejszych wniosków oraz kwestii do omówienia w kontekście planowanych zmian w zakresie opłacania składek na ubezpieczenia społeczne.

Ad 2 i 3

Stanisław Szwed, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny Pracy i Polityki Społecznej zadeklarował otwartość na rozmowy oraz podjęcie prac w zakresie emerytur pomostowych i emerytur stażowych.

Sebastian Koćwin, OPZZ zapytał o włączenie Prezydenta RP w prace nad emeryturami pomostowymi i stażowymi. Zaznaczył, że zrzeszeni związkowcy bardzo interesują się tematem zmian w emeryturach pomostowych.

Barbara Surdykowska, NSZZ „Solidarność” zwróciła uwagę na zablokowanie w rządzie stanowiska PIP w sprawie szkodliwych warunków pracy.

Henryk Nakonieczny, NSZZ „Solidarność” podkreślił znaczenie czynnika ludzkiego w kwestii emerytur pomostowych i stażowych. Zwrócił uwagę na brak jakichkolwiek informacji na temat prognozowanego zmniejszenia okresów zatrudnienia w warunkach szczególnych i w szczególnym charakterze, mimo zobowiązania strony rządowej. Wskazał również na konieczność rozdzielenia kwestii funkcjonalnych ustawy o emeryturach pomostowych, od postulowanego uchylecia wygaszania emerytur pomostowych. Kwestie sporów na tle ustalania okresów zatrudnienia w tych warunkach wymagają interwencji ustawodawcy w trybie pilnym.

Sławomir Łukasiewicz, OPZZ przywołał panią Bożenę Wiktorowską, często uczestniczącą w posiedzeniach zespołu, zwracając uwagę na jej opracowanie z roku 2016, które ukazało się w „Gazecie Prawnej”, wskazując, że już wówczas OPZZ i cała strona związkowa jednoznacznie opowiadała się za tym, aby tak długo, jak w środowisku pracy będą występować szczególne warunki pracy oraz praca będzie wykonywana w szczególnym charakterze, tak długo pracodawcy powinni płacić składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych (FEP), a tym samym emerytury pomostowe nie powinny być sztucznie wygasające dla zatrudnionych w tych warunkach po 1 stycznia 1999 r. Dlatego każdy z pracowników

zatrudnionych w tych warunkach bez względu na to, czy pracodawca płacił za niego składkę na FEP, czy też nie, musi mieć prawo do emerytury pomostowej. Zwrócił uwagę, że już dziś zatrudnieni w szczególnych warunkach po 1 stycznia 1999 roku są tylko dawcami składek bez możliwości przejścia na emeryturę pomostową. Przypominał, że w tej sprawie strona rządowa miała zająć stanowisko, na które wciąż czekamy, i o które postulujemy.

Antoni Kolek, Pracodawcy RP zwrócił uwagę na coraz trudniejsze bilansowanie funduszu emerytur pomostowych. Zaznaczył, że argument o charakterze solidarnościowym systemu emerytalnego przekonuje coraz mniej ludzi.

Stanisław Szwed, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny Pracy i Polityki Społecznej zadeklarował przygotowanie szczegółowych informacji przy współpracy z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych.

Przewodniczący Waldemar Lutkowski zapytał o plany strony rządowej związane z emeryturami pomostowymi oraz emeryturami stażowymi.

Stanisław Szwed, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny Pracy i Polityki Społecznej oznajmił, że w tej kwestii nie zapadła jeszcze decyzja rządu.

Antoni Kolek, Pracodawcy RP zwrócił uwagę, że strona rządowa miała wypracować stanowisko w tej kwestii w pierwszym kwartale 2020 roku.

Stanisław Szwed, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny Pracy i Polityki Społecznej wskazał, że w związku z wybuchem pandemii koronawirusa zmieniły się priorytety działań strony rządowej, wskutek czego omawiany na posiedzeniu temat zszedł w na drugi plan.

Ad 4

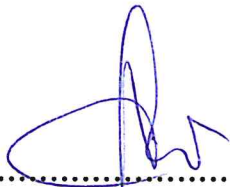
Robert Gwiazdowski, ZPP zapytał o kwestie biurokratyczne związane z dodatkowym zasiłkiem opiekuńczym przyznawanym na podstawie tak zwanej ustawy covidowej.

Eliza Wiśniewska Zastępca Dyrektora Departamentu Ubezpieczeń Społecznych w Ministerstwie Rodziny Pracy i Polityki Społecznej wskazała, że strona rządowa nie otrzymywała do tej pory sygnałów o problemach dotyczących dodatkowego zasiłku opiekuńczego.

Robert Gwiazdowski, ZPP zwrócił uwagę na problem związany z brakiem dostarczania oryginalnej dokumentacji w związku z wykonywaniem pracy zdalnej przez pracowników. Stwierdził, że zrzeszeni przedsiębiorcy przysłali dużą liczbę wiadomości w tej sprawie.

Stanisław Szwed, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny Pracy i Polityki Społecznej powiedział, że strona rządowa postara się pochylić nad tym problemem i rozwiązać go.

Przewodniczący Waldemar Lutkowski zasugerował, aby w dalszych obradach zespołu odnieść się do tematu emerytur pomostowych. Wyzaczył przybliżony termin następnego posiedzenia na październik. W związku z wyczerpaniem tematów będących przedmiotem posiedzenia, **Przewodniczący Waldemar Lutkowski** zamknął posiedzenie Zespołu.

Waldemar Lutkowski
Przewodniczący Zespołu
ds. ubezpieczeń społecznych RDS

Sporządził
Wiktor Szatkowski
Biuro Rady Dialogu Społecznego